

Jyväskylän lastensuojelun ja Nuorisovastaanoton yhteistyön mallinnus

Reetta Salmi | LUMO-hanke

Jyväskylän lastensuojelun ja Nuorisovastaanoton yhteistyön mallinnus

Mikä on
Jyväskylän
Nuorisovastaanotto
ja kenelle se on
tarkoittu?

Millaisissa
asioissa Nuoriso-
vastaanotolle voi
ohjata?

Tilanteen
kartoitus ja
yhteydenotto
Nuoriso-
vastaanotolle
(Käynti kerrallaan
-tapaaminen)

Yhteisen
työskentelyn
aloitus

Tuen tarpeen
arviointi ja yhteisen
suunnitelman
tekeminen.

Yhteinen työskentely
asiakkuuden aikana

Seuranta ja arviointia
tehdään yhdessä.

Millaista palvelua
Nuorisovastaanotolta
voi saada?

Työskentelyn
päättäminen

Tiedonsiirto ja
jatkon suositukset
perheelle ja
verkostolle

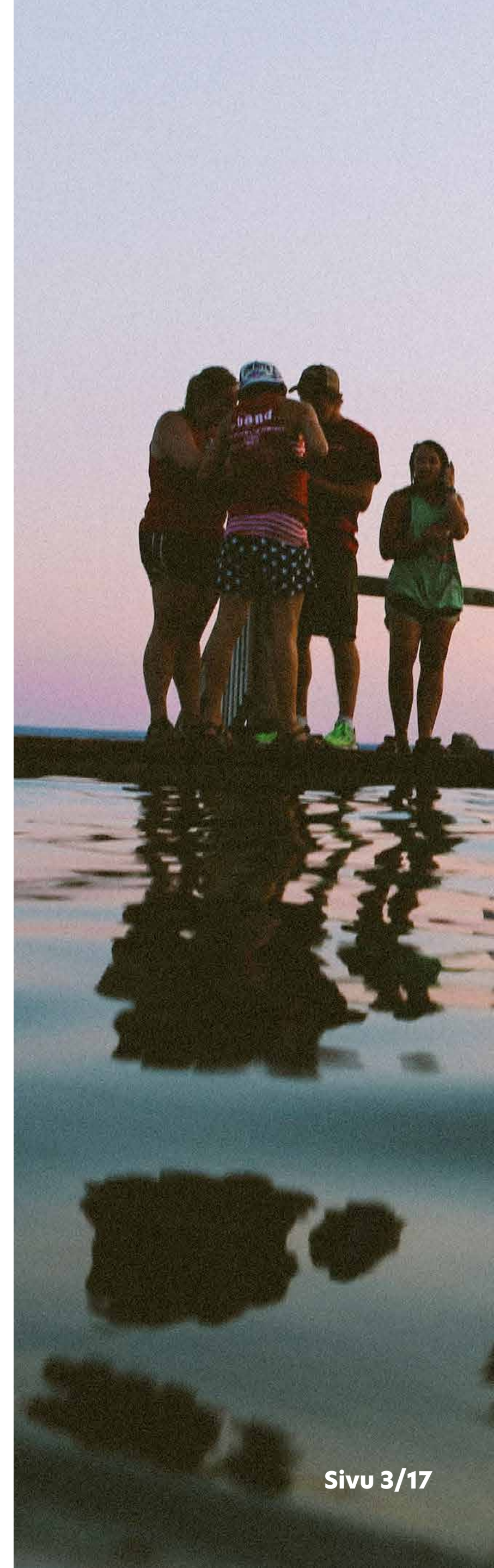
Jyväskylän Nuorisovastaanotto

- ♦ Jyväskylän Nuorisovastaanotolla annetaan terveydenhuoltolain 27§, 28§ ja sosiaalihuoltolain 24§, 25§ mukaisia nuorten päihde- ja mielenterveyspalveluja.
- ♦ Nuorisovastaanotolle ei tarvita lähetettä.
- ♦ Palvelu on moniammatillista matalan kynnyksen palvelua nuorten päihde-, mielenterveys- ja psykososiaalisten ongelmien arviointiin ja hoitoon silloin, kun muut nuorten palvelut (esim. koulun palvelut) eivät ole nuorelle riittäviä tai tarkoituksenmukaisia.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Kenelle se on tarkoitettu?

- ♦ Nuorisovastaanotto on tarkoitettu jyväskyläläisille 13-22-vuotiaille nuorille, jotka tarvitsevat perustason päihde- ja mielenterveyspalveluita.
- ♦ Ensisijaisesti niille nuorille, joilla ei ole muita palveluita.
- ♦ Jos nuorella on ollut asiakkuus perheneuvolassa, siirretään asiakkuus Nuorisovastaanotolle vasta, kun nuori täyttää 13-vuotta.
- ♦ Murrosikään liittyvissä kysymyksissä työskentely voi alkaa jo 12-vuotiaana, jos nuori on täyttämässä pian 13-vuotta.
- ♦ Täysi-ikäisille nuorille, joiden asiakkuus jossakin toisessa palvelussa esim. nuorisopsykiatrialla on päättynyt.
- ♦ Jos nuori on sijoitettu toiselta paikkakunnalta Jyväskylään tai hän on jonkun muun kunnan jälkihuollon piirissä, sovitaan tuen tarpeista tapauskohtaisesti nuoren sosiaalityöntekijän ja kotikunnan kanssa. Näissä tilanteissa tarvitaan maksusitoumus kotikunnasta.

Millaisissa asioissa Nuoriso- vastaanotolle voi ohjata?

- ♦ Lievien ja keskivaikeiden ahdistus- ja masennusoireiden perusteella (mielialavaihtelut, toimintakyvyn lasku, viiltely yms.).
- ♦ Päihteiden käytön vuoksi.
- ♦ Perheen sisäisen vuorovaikutuksen ongelmissa (nuorten ja vanhempien väliset ristiriidat, perheen kriisitilanteet).
- ♦ Koulunkäynnin tai kouluun lähtemisen vaikeuksissa, jos koulun ensisijaiset palvelut eivät ole riittäviä tai nuorella on muita elämäntilanteeseen liittyviä haasteita.
- ♦ Minäkuvaan ja seksuaalisuuteen liittyvissä kysymyksissä.
- ♦ Jos nuoren suhde syömiseen herättää huolta.
- ♦ On tarve käsitellä jotakin riippuvuutta (esim. pelaaminen, seksi tms.).
- ♦ Jos ihmissuhteisiin liittyy haasteita.
- ♦ Jos vanhemmat tarvitsevat keskustelutukea esim. lapsen murrosiän kysymyksissä tai lapsen päihteidenkäytön käsittelyyn.
- ♦ Jos nuorella on neuropsykiatrisia haasteita, eikä hänellä ole mahdollisuutta saada palvelua mistään muualta esim. koulusta.

HUOM! Jyväskylässä on perheneuvolassa Nepsy-tiimi, joka auttaa 5-18-vuotiaita lapsia ja nuoria [Neuropsykiatrisen tuen ja kuntoutuksen tiimi | Jyväskylä.fi](https://www.jyvaskyla.fi/tytointerveys/tytointerveyspalvelut/tytointerveyspalvelut-tytointerveyspalvelut).

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Tilanteen kartoitus ja yhteydenotto Nuorisovastaanotolle

Kun mietit asiakkaan ohjausta Nuorisovastaanotolle:

- ♦ Voit tarvittaessa aina konsultoida Nuorisovastaanottoa, kun mietit asiakkaan ohjaamista palveluun. Ajanvaraus ja konsultointi ma-to klo 12-14 (014 266 0150)
- ♦ Päihdeasioissa voit konsultoida päihdesairaanhoidajaa maanantaisin klo 10-11 (014 266 0150). Lisätietoja [Nuorten päihdepalvelupolku | Jyväskylä.fi](https://www.jyvaskyla.fi/nuorten-paihdepalvelupolku)
- ♦ Jos arvioit asiakkaan tarvitsevan Nuorisovastaanoton palvelua, soita ja sovi suoraan Käynti kerrallaan -tapaamisaika. Saat ajan heti ja on tärkeää, että myös itse osallistut tapaamiseen. Ajan perheelle ilmoittaa se taho, joka tuntee perheen parhaiten.
- ♦ Lisäksi Nuorten talossa on ajanvarauksetonta Walk in -palvelua ma-pe klo 12-17, jonne työntekijä voi mennä tarvittaessa yhdessä nuoren kanssa.
- ♦ Jos et tiedä asiakkaasi työntekijää, voit soittaa puhelinajalla ja kysyä asiaa Nuorisovastaanotolta. Lastensuojelusta asiaa voi kysyä neuvonnasta.
- ♦ Huom! Kysy täsmällisesti asiakkaan aikaisemmista palveluista, niiden ajankohdasta ja päättymisestä. Muista kysyä myös nuoren päihteidenkäytöstä suoraan.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Käynti kerrallaan -tapaaminen

- ♦ Käynti Kerrallaan tapaaminen on työskentelymalli, joka pohjautuu useissa tutkimuksissa saatuun tulokseen, jonka mukaan yli puolet erilaisiin mielenterveyspalveluihin hakeutuvista ihmisistä on saanut toivomansa avun 1-3 tapaamisesta. Työskentely ei ole työntekijälähtöistä, vaan tapaamisessa korostuu nuoren osallisuus ja motivaatio.
- ♦ Kaikki uudet asiakkaat tavataan Nuorisovastaanotolla työparina (sosiaali- ja/tai terveydenhuollon ammattilainen) käynti kerrallaan tapaamisella.
- ♦ Tapaamisia sovitaan aina yksi käynti kerrallaan ja niitä voi olla yhdestä kolmeen. Asiakkaan ei tarvitse sitoutua etukäteen mihinkään, vaan hän voi tulla vain ensimmäiselle tapaamiselle.
- ♦ Nuorta pyydetään ennen tapaamista miettimään vastaus seuraavaan kysymykseen "Mistä haluaisit tällä tapaamisella puhua ja mitä toivot tältä käynniltä?"
- ♦ Tapaamisen jälkeen asiakkaalle soitetaan sovitusti seurantapuhelu, jossa sovitaan yhdessä jatkosta.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Yhteisen työskentelyn aloitus

- ♦ Työskentely aloitetaan **aina** yhteisellä aloituspalaverilla.
- ♦ Ensimmäisellä yhteisellä tapaamisella sovitaan työskentelystä, työskentelyn sisällöstä sekä työnjaosta eri palveluiden kesken.
- ♦ Lisäksi käydään läpi lastensuojelun sosiaalityöntekijän ammatillinen arvio asiakkaan tilanteesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä selvennetään lastensuojelun rooli kokonaisuudessa.
- ♦ Lapsen ja perheen tilanteeseen liittyvien riskien sanoittaminen avoimesti on välttämätöntä, jotta saadaan yhteinen ymmärrys siitä, mitä työskentelyllä tavoitellaan. Tämä auttaa yhteisen työskentelyn suuntaamisessa.
- ♦ Jos käynnit eivät toteudu, Nuorisovastaanotolta otetaan yhteyttä vanhempiin ja lastensuojeluun. Sitoutumattomuuden taustalla voi olla monia syitä, minkä vuoksi monitoimijainen arviointi on välttämätöntä. Täysi-ikäisten kohdalla otetaan yhteyttä siihen tahoon, joka on tehnyt ohjauksen.
- ♦ Jos nuoren vointi on huono, voidaan Nuorisovastaanotolla tukea räätälöidä arvioinnin toteuttamiseksi. Nuorisovastaanoton työntekijä voi tulla kotikäynnille yhdessä lastensuojelun työntekijän kanssa.

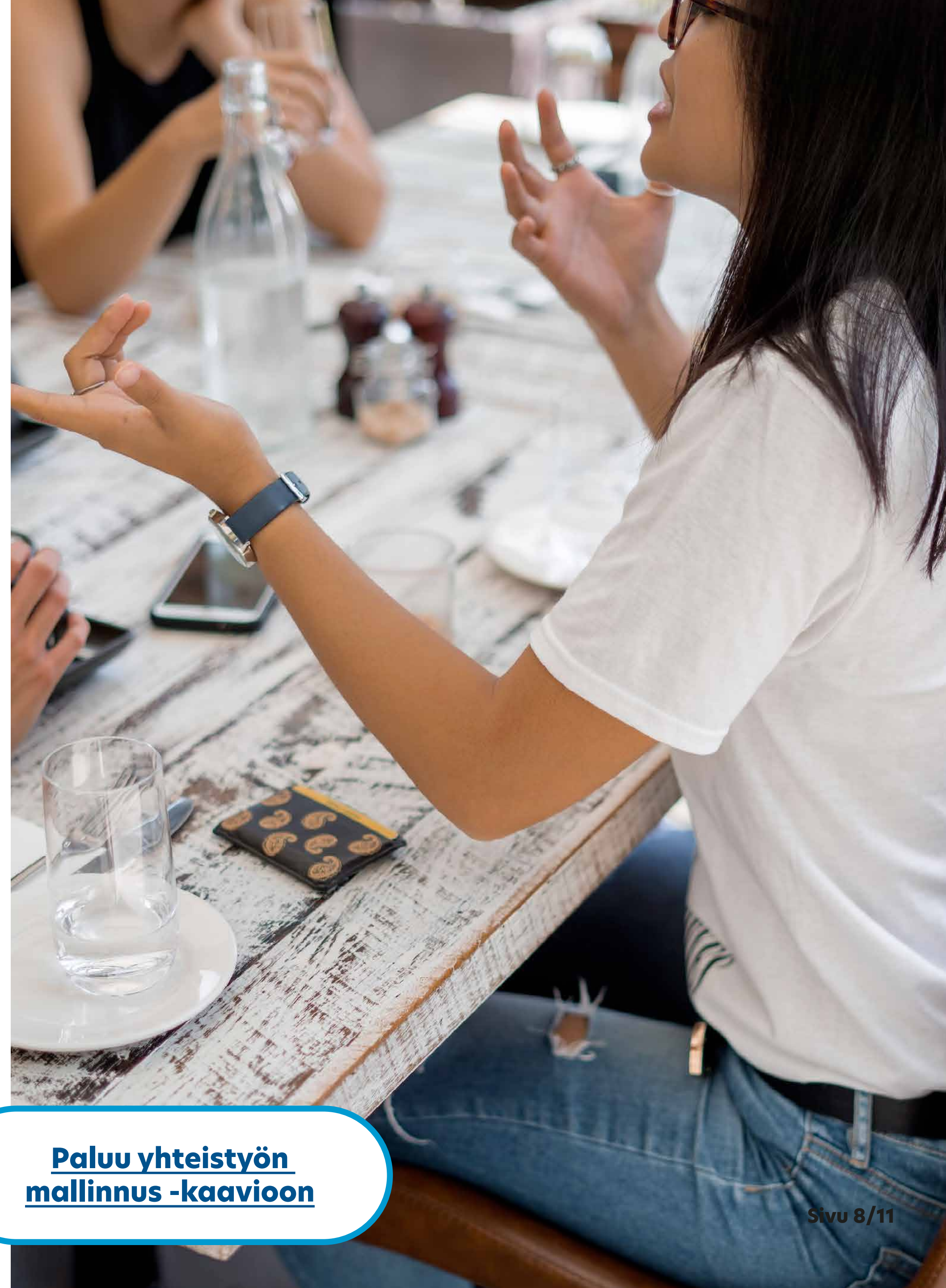

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Yhteinen työskentely asiakkuuden aikana

Seuranta ja arviointia tehdään yhdessä.

- ♦ Asiakkuuden aikana arviointia nuoren tilanteesta tehdään yhdessä.
- ♦ Lastensuojelusta kutsutaan Nuorisovastaanoton työntekijä palaveriin ja toisinpäin.
- ♦ Tiedotetaan mahdollisista muutoksista nuoren ja perheen tilanteesta puolin ja toisin.
- ♦ Yhteisten tapaamisten kautta varmistetaan, että työskentelyä tehdään samaan suuntaan ja että asianosaisilla on kaikki tarvittava tieto nuoren ja perheen tilanteesta sekä mahdollisista muutoksista.
- ♦ Yhteisissä tapaamisissa sovitaan eri palveluiden roolista ja työnjaosta. On tärkeä määrittää, mikä on kunkin palvelun tilanteeseen tuoma lisäarvo.
- ♦ Jos työntekijä ei pääse tapaamiseen, siirretään tieto palaverin sisällöstä poissa olleelle työntekijälle.
- ♦ Jos työntekijällä on suuri huoli nuoren tilanteesta, sanoitetaan työntekijöiden ammatillinen arvio asiakkaalle ja se, miten erilaiset valinnat nuoren tilanteeseen vaikuttavat. Riskeihin liittyvien tunteiden esiin tuominen auttaa yhteisen näkemyksen muodostumisessa.
- ♦ Jos perheen ja lastensuojelun näkemykset tilanteesta eroavat paljon toisistaan on tämä ristiriita tärkeä sanoittaa ääneen, jotta sitä voidaan myös Nuorisovastaanoton työskentelyssä työstää.
- ♦ Nuorisovastaanoton kirjaukset näkyvät suoraan terveydenhuollossa. Yhdessä keskusteltu voidaan kirjata tietojärjestelmään, jolloin esim. lääkäri näkee, mitä nuoren kohdalla on arvioitu. Kirjauksilla voi olla iso merkitys esim. päivystyksellisissä tilanteissa.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Asiakkuus päättyy yhteiseen tapaamiseen

Tiedonsiirto ja jatkon suositukset
perheelle ja verkostolle

- ♦ Ennen asiakkuuden päättämistä on tärkeä käydä keskustelua siitä, mitä on tehty, mitä on saavutettu ja syyt työskentelyn päättämiseksi.
- ♦ Asiakkuus päättyy yhteiseen tapaamiseen, jossa siirretään tieto työskentelyn sisällöstä ja tehdään suunnitelma jatkotyöskentelystä.
- ♦ Jos on etukäteen tiedossa, että nuori jatkaa Nuorisovastaanoton jälkeen jossakin toisessa palvelussa, kutsutaan kyseisen palvelun työntekijä mukaan tapaamiseen ja suunnitelman tekemiseen.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Nuoriso- vastaanoton palvelut

Käynti kerrallaan tapaamisen
jälkeen arvioidaan tarvitseeko
nuori pidempiaikaista
työskentelyä.

**Paluu yhteistyön
mallinnus -kaavioon**

Tuki- ja hoitokäynnit

- ♦ Nuorisovastaanoton hoitotiimissä asiakkaana ovat ne nuoret, joilla on lievää tai keskivaikeaa oireilua ja jotka tarvitsevat pidempikestoista mielenterveyteen tai päihteisiin liittyvää perustason hoitoa tai tukea, eikä heillä ole ensisijaista oikeutta saada palvelua mistään muualta.
- ♦ Pidempiaikaisessa työskentelyssä nuori käy tuki- ja hoitokäynneillä omalla työntekijällä yleensä joka toinen viikko 45 min. Näillä tapaamisilla keskustellaan ja kartoitetaan erilaisin menetelmin nuoren tilannetta.
- ♦ Päihteiden käyttöön liittyvässä työskentelyssä hyödynnetään keskusteluiden lisäksi erilaisia testejä ja analyysimalleja päihteiden käyttöön ja mielialaan liittyen. Myös seulojen ottaminen on mahdollista ja lähete voidaan tehdä Nuorisovastaanotolta.
- ♦ Mielenterveyteen liittyvässä työskentelyssä tapaamisilla hyödynnetään mm. masennusoireilun ehkäisyyn ja hoitoon suunniteltua [IPC-mentelmää](#) ja [Cool Kids](#) -ahdistuksenhoito-ohjelmaa. Lisäksi hyödynnetään [EMDR-menetelmää](#) sekä IPT-N menetelmää.

Seksuaalineuvonta ja seksuaaliterapia

Psykologiset tutkimukset

Kuntoutus- psykoterapia-arviot

Tehdään nuorisovastaanotolla 3kk kuluessa. Arvioinnissa selvitetään nuoren motivaatio, soveltuvuus ja arvioidaan sitoutuuko asiakas käynteihin nuorisovastaanotolla. Kela vaatii selvitykseen nykyisin myös päihdeseuloja, jotta varmistutaan siitä, ettei asiakkaalla ole ongelmia päihteidenkäytön kanssa.

Lääkäarityö

Nuorisovastaanoton asiakkailla on mahdollisuus lääkärin tapaamiseen (mm. kokonaistilanteen arviointi, lääkitysasiat yms.) Lääkäri työskentelee 1 pv viikossa. Lääkärikonsultaatiota ammattilaisille ei enää ole.

Monimuotoinen perheterapia (MDFT)

Monimuotoinen perheterapia sopii nuorelle, jolla on monta samanaikaista ongelmaa. Ohjautuminen työskentelyyn tapahtuu Käynti kerrallaan -tapaamisten kautta. Työskentely on tiivistä ja vaatii verkoston sitoutumista. Työskentelyn aikana asiakkaaseen ollaan yhteydessä viikoittain.

Ryhmätoiminta

Nuorisovastaanotolla järjestetään erilaisia ryhmämuotoisia interventioita nuorille, joko yhteistyössä toisen toimijan kanssa tai nuorisovastaanoton henkilökunnan voimin.

Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti -hanke

